

JAN ROSZKOWSKI

1. Dane osobiste (imię, nazwisko, stopień, wiek, zawód i stan cywilny):

Kan. Jan Roszkowski, funkcjonariusz pocztowy.

2. Data i okoliczności zaaresztowania:

Aresztowany 4 maja 1940 r. w Złotorii k. Czyżewa, pow. wysokomazowiecki, woj. białostockie. Siedziałem w więzieniu w Grodnie od 15 maja 1940 do 16 kwietnia 1941 r., następnie miesiąc w więzieniu w Baranowiczach, skąd w połowie maja 1941 r. wywieziony [zostałem] do łagru Bolszaja Inta [Wierchniaja Inta] w rejonie Komi ASRR.

3. Nazwa obozu, więzienia lub miejsca przymusowych prac:

Przymusowe roboty w Bolszej Incie [Wierchniej Incie] przy przygotowywaniu terenu pod kopalnię węgla.

4. Opis obozu, więzienia:

Teren łagru: mokradła, malaryczne błota z mnóstwem komarów, droga do następnego łagru drewniana, z okrągłych pni. Warunki mieszkaniowe bardzo złe (zimą w namiotach), higiena zła.

5. Skład więźniów, jeńców, zesłańców:

W łagrze pracowały różne narodowości, bardzo dużo Polaków (przeszło tysiąc), stosunki między Polakami dobre, między Polakami a innymi złe.

6. Życie w obozie, więzieniu:

12 a nawet 14 godzin pracy na dobę, duże normy pracy, wyżywienie liche (śmierdząca ryba z robakami, norma chleba i zupy).

7. Stosunek władz NKWD do Polaków:

Badania moje krótkie, innych długotrwałe i męczące (bicie po twarzy i całym ciele), propaganda komunistyczna.

8. Pomoc lekarska, szpitale, śmiertelność:

Pomoc lekarska w więzieniu bardzo zła (trzy miesiące chorowałem na dyzenterię i nie otrzymywałem należytej pomocy), w łagrze nieco lepsza.

9. Czy i jaka była łączność z krajem i rodzinami?

Łączność z krajem żadna.

10. Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do armii?

Zwolniony 4 października 1941 r. pojechałem do stacji kolejowej Gorczakowo, obłast fergańska, gdzie w kołchozie im. Stalina rejon kaganowiczski [kogonski] pracowałem, czekając na utworzenie 9 Dywizji Piechoty.

24 lutego 1942 r. zostałem przyjęty do 9 Pułku Artylerii Lekkiej.